

DIRVA

Nr. 66

Birželis-June 10, 1963

Cleveland, Ohio

J. F. Kennedy vizitas Europai

NUO ŠIŲ METŲ PRADŽIOS PLANUOJAMAS PREZIDENTO VIZITAS SENAJAM KONTINENTUI SUSILAUKĖ NEMAŽAI KLIŪČIŲ. — JO INICIATORIUS FANFANI NETEKO SAVO POSTO IR BŪSIMOS ITALIJOS VYRIAUSYBĖS PASTOVUMAS YRA LABAI ABEJOTINAS, TODEL VIZITAS GALĖJO PAVIRSTI AMERIKIEČIŲ VOKIEČIŲ DRAUGISKUMO MANIFESTACIJA, O TAI BAIDO BRITUS IR NEPATINKA KAI KURIEMS PREZIDENTO PATARĖJAMS, UŽTAT VIZITO PLANAI DAR GALI BŪTI PAKĖISTI, ĮTRAUKIANT SUSTOJIMĄ LONDONE.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Šių metų sausio mėnesį Italijos premjeras Amintore Fanfani, lankdamasis Washingtone, pakvietė JAV prezidentą su ponio vizitui į Italiją. Prezidentas mielai sutiko, tikėdamasis tuo per ateinančius rinkimus padėti Fanfani. Tačiau toks prezidento pritarimas Fanfani politikai, paremtai koalicija su komunistams artimais kairiaisiais, Italijoje buvo kitaip supastas. Fanfani krikščionių demokratų partija neteko milijonų balsų, kuriuos inkasavo komunistai! Ir naujas Italijos premjeras bus jau ne Fanfani, bet kitas krikščionių demokratų politikas Mofo, kuris tačiau ir toliau stengsis laikyti taip vadinamą "atidarymą į kairę", nors už tai, atrodo, turės daug daugiau padaryti nuolaidų kairei, negu Fanfani.

Planuotą viešnagę Italijoje charakterį pakeitė dar du nenumatyti įvykiai: ponios Kennedy nėštumas neleidžia jai lydėti prezidentą, todėl vizitas bus mažiau iškilmingas -- vienų vyrų reikalas, o popiežiaus Jono XXIII mirtis ir numatomi birželio 18-

21 d. naujo popiežiaus rinkimai privertė atsisakyti nuo vizitui numatytos birželio 20 d. datos. Šias eilutes rašant New York Times paskelbė patyręs, kad prezidento vizitas pakeistas taip, kad prezidentas pirma vyksias trim dienom į Vokietiją.

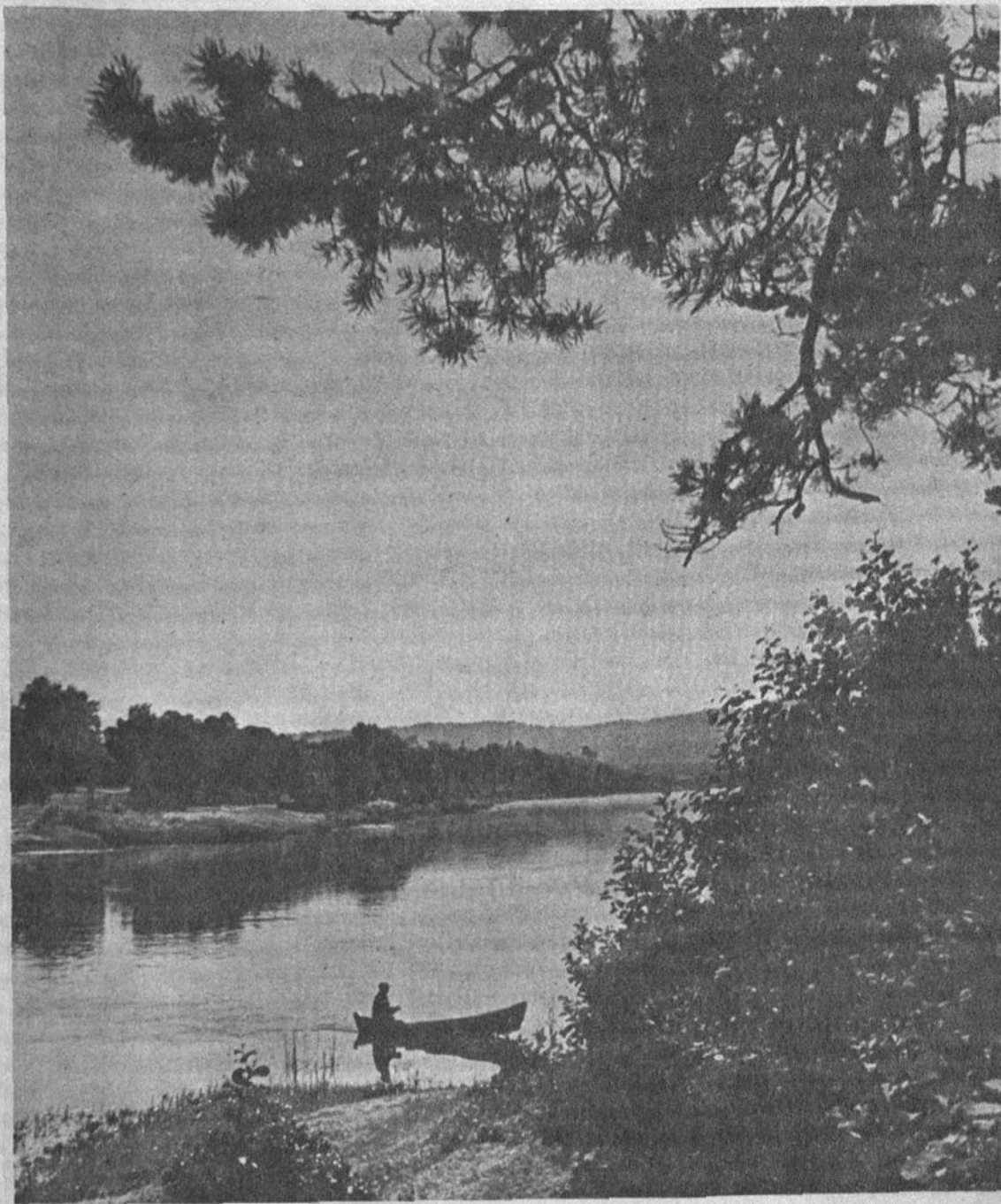
Prezidentas gali būti tikras, kad Vokietijoje jis bus labai iškilmingai sutiktas, tačiau už iškilmingo fašado čia vyks nemažas trynimasis. Visų pirma, senasis kancleris Konradas Adenaueris rudenį žadėjo pasitraukti ir savo postą perleisti Ludwigui Erhardui, kurio jis nemėgsta ir todėl stengsis Kennedy vizitą savo tautai pristatyti, kaip savo ilgametės politikos apkarūnavimą. Kennedy, žinoma, būtų įdomiau daugiau pasikalbėti su būsimu kancleriu Erhardu ir Berlyno burmistru Brandt, kuris galėtų tapti kancleriu, jei socialdemokratai laimėtų rinkimus 1965 m. Už tai Kennedy viešnagą Vokietijoje lydės nemaža užkulisinė kova.

Svarbiausias prezidento vizito punktas bus 7 valandų vieš-

jimas Berlyne. Tas laikas toks trumpas, kad amerikiečių ir vokiečių pareigūnai, kurie ruošia vizito planus, jį padalino į 420 minutes. Sutarta, kad po iškilmingo priėmimo Tegelio aerodrome, prezidentas vyks į Schoenbergro rotušę, iš ten į Laivąjį Universitetą, kur pasakys ilgesnę kalbą ir vizituos Friedrichstrassėje esantį sienos perėjimo punktą -- Charlie. Tik penkis centimetrus nuo sovietų viešpatiją skiriančios baltos linijos atitolęs, prezidentas mes žvilgsnį į sovietų valdomą Berlyną. Iki šiol tačiau nesusitarta kokių kelių prezidentas pasieks tą "Charlie" perėjimo punktą. Vokiečiai siūlo važiuoti Bernauer strasse, kurią skiria sovietų pastatyta mūro siena, amerikiečiai tam priešinosi, oficialiai aiškindamiesi, kad tai užtruksią per ilgai, privačiai tačiau paaiškindami, kad respublikonai prezidento fotografiją, su Berlyno mūro siena fone, galės išnaudoti priešrinkiminei propagandai, nes toji siena buvo išvesta Kennedy prezidentaujant.

Besiantį rinkimai JAV-bėse yra įkalculuoti į prezidento vizitą, nes juos turėdamas galvoje J.F. Kennedy yra numatęs sustoti Airijoje -- kaip pirmas 100% airių kilmės JAV prezidentas. Tarp vizitų Vokietijoje ir Airijoje prezidentas nuvyks į Italiją, iš kur išplaukė visa vizito Europai idėja. Trumpam laikui prezidentas sustosias ir Londone, nors tas sustojimas nebuvo numatytas. Prezidentas nenorėjo sudaryti įspūdžio, kad jis nori paremti premjerą Macmillaną prieš greitai turėsiančius įvykti rinkimus, juo labiau, kad jis turi tiesioginį telefono laidą su Londonu, kuriuo su britų premjeru gana dažnai pasikalba. Tačiau Macmillanas, aišku, labai prašė ir J.F.K. pagaliau sutiko.

Prezidentas mieliau trumpam būtų sustojęs Paryžiuje, jei jį "lunchui", kaip sugestijavo Lippmannas, būtų pakvietęs de Gaulle, tačiau tokio pakvietimo nesulaukta. Sakoma, kad prezidentas vis dėlto sutikęs sustoti Londone todėl, nes nenorėjęs, kad visas vizitas virstų tik amerikiečių-vokiečių reikalui! Kas ir galėtų atsitikti, nes vyriausybė Italijoje dar nėra sudaryta ir jei bus sudaryta, niekas negali būti tikras, kaip ilgai ji išsilaikys, tuo tarpu Vokietijoje šiuo metu jokių vidaus problemų nėra ir, sako, užsienio politika vokiečiai siekia įtikti Washingtonui. Tokia situacija gali privesti prie specialaus Washingtono - Bonnos draugiskumo, kuris baudo britus, ir nepatinka prezidentui artimiesiems kai kurių amerikiečių intelektualų sluoksniams. Kad tokią baimę išsklaidžius, prezidentas sutikęs sustoti trumpam ir Londone.

Prieš 22 metus birželio 14-15 d. nuo Nemuno pakrančių, iš Suvalkijos, Žemaitijos ir Aukštaitijos tikstančiai lietuvių žiaurais okupanto buvo išstremti į vergų stovyklas Sibirą, kur daugelis baisiausiose kančiose užbaigė savo dienas. Veltui jie šaukėsi pagalbos. Laisvasis pasaulis pasiliko kurčias iki šiai dienai jų šauksmui ir, pataikaudamas Kremliumi, nedrįsta Jungtinių Tautų tribūnoje komunistams priminti šį baisų nusikaltimą, naikinant lietuvių tautą.

LIETUVOS NAUJENŲ ATRANKA

YRA LIETUVOJE DVARAI IR TIJŪNAI, TIK KITAIP PAVADINTI

"Nebėra mūsų šalyje tijūnų, prilevaizdų ir kitų pareigūnų, kurie su rimbų ar vytele varinėtų. O kas bando paimti tokią vytele -- tokį reikia vyti", rašo korespondentas gegužės 23 dienos Tiesoje, ir čia pat pridėda: "Liubino nevižo. Ir jis savo metodus tobulino".

Apie 10 kilometrų į šiaurės rytus nuo Šilutės-Pagėgių plento vidurio yra Katyčiai. Tenai yra gana didelis dvaras. Tik dabar jis vadinamas "tarybinio ūkiu" arba sovchozu. Kaip ir senais dvarų laikais neretai būdavo, dvarininkas dvare negyvena. Kadaiše kaikurie dvarininkai gyvendavo kur nors šiltnuose kraštuose, o dabar visų dvarų, taip pat ir Katyčių dvaro dvarininkas gyvena Maskvoje. Katyčiuose tačiau yra jo tijūnas. Tik jis dabar vadinamas direktorium. Pasakutiniuoju metu toks tijūnas buvo pavarde Liubinas, didesniųjų prievaidų ir tas pareigas pastatytas.

Tiesos korespondentas pasakoja, kad šis tijūnas (direktorius) "žmonės, kuriems vadovauja, pavertė švino kareivėliais, kuriuos galima stumdyti kur nori ir kiek nori". Taip pastumdė (kažkuo tvirtesniu už vytele), kad vienam

net šonkauliai išlūžo. To būta ne tokio kantraus, kaip kitų, ir jisai iškėlė bylą teisme. Bet neilgam Tijūnas reikalą sutvarkė: nukentėjęs, prie liudininkų raštu pareiškė, kad byla iškelta be pagrindo, kad jis tijūno niekuo nekaltina. O tijūnas geraširdiškai pažadėjo nekeršysias nukentėjusiam už bandymą bylą kelti...

Toks atsitikimas toli nebe pirmas. Nuo tijūniško direktoriaus grubumo nukentėjusių dvaro darbininkų sąrašas jau gana ilgas. Bet jų "teisybės ieškojimai" vis pasibaigia nuolankiais atsiprašymais ir tijūno pažadais nekeršyti (iki kito karto). Tuo jisai dvarininko vietininkų akivaizdoje tik gero įvertinimo nusipelnė, nes "autoritetingas darbininkams".

Nelaimė tijūnui Liubinui atsitiko dėl ko kita, ne dėl darbininkų skriaudimo. Kažkas susiprato įkšti liežuvį, kad jis ir dvarininkui nusideda. Revizoriai atrado, kad tijūnas nuo dvarininko nusuko 156 paršelius, tris bekonines kiaules ir kitokių gėrybių. Ir apie tą darbininkai tylijo, vengė ką nepalankaus apie tijūną sakyti. Nes jie žino, kaip su tijūnais yra. Ir Tiesos ko-

respondentas žino, kodėl klausinėjami liudininkai "kalba žiūrėdami pašnekovui pro ausį". Nes: "direktorius visvien išlips sausas iš klano. o jame teks mudyti jiems, liudininkams". Klausinėjami darbininkai, sako, galvoja: "Tu išvažiوسي, kas tau, o mes -- pasiliksimė".

Tiesa, šis tijūnas, sako, "šandien už savo klaidas užsimoka", nors dar nežinia kaip. Bet jis tijūnavo dvare keletą metų. Ir jis ne vienas toks tijūnas, kaip ne vienas gi toks ir dvaras dabar Lietuvoje. Jeigu tik jis vienas toks būtų buvęs, nebūtų darbininkai taip nuolankiai bučiavę juos plakančią rykštę. Jie toki nuolankūs todėl, kad ir kitame, trečiame ir kone kiekviename tokiam dvare, kiek jie mato ir girdi, yra mažiau ar daugiau toki patys tijūnai, ir panašiai "palaiiko savo autoritetą". Juk šis tijūnas-direktorius Liubinas negi šiaip sau statytinis, o komunistas, o ir tie, kurie gyre jį, kažin ar geri komunistai esą...

Geri ar blogi, bet jie yra dvarininko patikėtiniai ir jie skiria tijūnus į dvarus. Dvarų darbininkai geriau žino už Tiesos korespondentą, yra ar nėra dvarų ir tijūnų, ir jie nesiginčija su juo, kai tas sako, kad nėra, nesgi: "tu išvažiوسي, kas tau, o mes ir toliau dirbsim dvare, kurio sakai nėra, ir mus toliau stumdys direktorius, kuris sakai ne tijūnas"...

KATEDROS VARGONAI
NAUJOSE PAREIGOSE

Vilniaus katedroje, kuri pavesta paveikslų galerija, nuogegužės 19 dienos pradėjo rengti ir vargonų muzikos koncertus. Su jauno muziko Leopoldo Digrio sėkmingu augimu bei pasižymėjimu vargonų muzikos srityje, vargonai dabartinių Vilniaus kultūrinio gyvenimo šeiminių tarpe ėmė įgyti vis daugiau pagarbos. Šalia,

Šiandien ir rytoj

KAS atsitiko, kad maištingasis Fidel Castro Maskvoje pasidarė avinėliu ir nė žodžių nepadarė priekaištų Chruščiovui, kad jis iki galo netesėjo agresingus sumanymus prieš Ameriką?

Kaip prisimename, po Kubos krizės, kada Chruščiovas sutiko atsiimti raketą, Mikojanas, Castro nuraminimui, turėjo pratesti savo viešnagą Havanoje. Sovietų diplomatas nedrįso pertraukti derybas net gavęs pranešimą apie savo žmonos mirtį. Jis turėjo panaudoti visus savo gabumus, kad užlopius plyšius Kubos-Sovietijos draugystėje. Tad Castrui lankantis Maskvoje daug kas tikėjosi, jog jo susitikimas su Chruščiovu būsiąs audringas. Bet rezultatai buvo priešingi ir dalyvavę iškilminguose Kubos diktatoriaus priėmimuose, buvo nusteibinti jo šaltumu.

Iš maištingojo Castro liko ramusis Castro.

Kuboje Castro galėdavo kalbėti šešias valandas. Kiekvienas jo žodis būdavo šaukiąs į kovą. Jis šūkavo, kaip Hitleris. Maskvoje jis pasirodė nešnekus, ramus, susimąstęs. Jo kalbos buvo trumpos, nedarančios jokių išvadų, be neapykantos. Susidarė įspūdis, lyg Castro būtų paveiktas narkotikų ar užhipnotizuotas.

Tai sukėlė visokių spėliojimų. Danų komunistų organas Lang of Folk net parašė, kad Castrui Maskvoje niekas "nemazgojo smegenų", tuo tarpu liberalų laikraštis Information, pasigavęs šią temą, priėjo išvados, kad niekas negali žinoti tiesos, bet viskas esą galima, atsižvelgiant į sovietų atsiekimus šioje srityje.

★

KIEKVIENAS diktatūrinis režimas ieško metodų, kaip galima žmones paimti visiškai kontrolėn. Komunizmas ypač tai sričiai skiria daug dėmesio ir pinigų. Sakoma, kad Maskva esanti atsiekusi didelių laimėjimų "mąstymo kontrolėje".

Prof. Boris Gerasimovič Ananiev Maskvoje 1958 metais paskelbė savo darbus, kuriuose buvo tvirtinama, kad jam pasisekė pilnai suvaldyti žmogų ir gyvulį elektronarkozu būdu. Šis būdas iššaukia žmoguje didelio laipsnio pasyvumą, kuris galės pasilikti ilgam laikui. Pagaliau sovietų mokslininkai turi atradę būdus cheminiais produktais pakeisti žmogaus elgesį.

Tokie bandymai nėra nusikaltimas, jei jie nėra naudojami nusikaltimui. Vakaruose irgi daromi tyrimai tose srityse, bet jie skirti gydimui nusikaltėlių ar silpnapročių. Rusijoje priešingai, jie naudojami politiniams tikslams, kad palaužus žmogaus pasipriešinimą komunistiniam režimui.

Iš pranešimų dabar matome, kad taika tarp Castro ir Chruščiovo atstatyta ir Kuba pasilieka ištikimą Maskvos satelitu...

★

CASTRO, laike viešnagės Sovietijoje, lankėsi viename kolchoze. Apžiūrėjęs, sako direktoriui:

-- Už kelių metų Kuboje ir mes tiek pasieksime kolektyvizacijoj!

-- Galimas dalykas, -- atsakė rusas susimąstęs. Ir pa-drąsindamas pridėjo. -- Bet drauge, nereikia būti dėl ateities tokliu pesimistu!

(vg)

"... ypač laikykite suglaudę rankas ir kojas!"

(Nukelta į 2 psl.)

Vilties draugijos pirm. dr. Vl. Ramanauskas susirinkime daro pranešimą apie draugijos veiklą. Nuotraukoje iš kairės susirinkimo prezidiumas: Br. Paplėnienė, kalba dr. V. Ramanauskas, prezidento pirm. J. Jukūnas ir Tervydīs.

PATVIRTINTAS VILTIES DRAUGIJOS VADOVYBĖS UŽSIBRĖŽTAS KELIAS

Vilties draugijos apyskaitinis susirinkimas, įvykęs birželio 1 d. St. Louis mieste, vyko įmonės stovio ir jos pajėgumo nagrinėjimo gyvenimiškoje dvasioje.

Valdyba jau iš anksto nariams paštu buvo išsiuntinėjusi savo pranešimą, apyskaitą ir revizijos komisijos protokolą.

Susirinkime teko išsiaiškinti kai kurių apyskaitos pozicijų detales, jų tikslumą ir draugijos veiklai pagyvinti reikalingų priemonių išryškinti ir įstatų patikslinimą.

Susirinkimui sklandžiai vadovavo inž. Jonas Jukūnas, talkininkaujant Tervydžiui ir Paplėnienėi.

Mandatų komisijoje darbavosi Palukaitis, Blinstrubienė ir Petrušaitis.

Susirinkimą trumpu pranešimu pradėjo draugijos valdybos pirmininkas dr. Vl. Ramanauskas, užakcentavęs buvusios valdybos įsipareigojimus Chicago suvažiavimų ir jos pastangas draugijos turtą ir administraciją įstatyti į vėžes, kurios buvo nustatytos draugiją steigiant.

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

konservatorijoje įrengtų vargonų, naudojamų ne religinių pamaldų reikalam, baigiami įrengti nauji modernūs vargonai Filharmonijos salėje (nesusilaukė atitinkamos pagarbos tik senieji filharmonijos vargonai, išvežti į Panevėžį...), o šalia to tapo prisiminti ir katedros vargonai. Daugelį metų tylėję, ir jie gavo vėl prabilti, tik jau nebe arkivyskupo pontifikalinėmis mišioms. "Šioje puikia akustika pasižymintioje patalpoje" -- taip recenzentas apibūdino katedrą, dabar vadinamą tik paveikslų galerija -- "pradėta ruošti vargonų muzikos koncertai".

Pirmajame koncerte grojo konservatorijos mokiniai. "Mark sistinės-lenininistinės" muzikos vargonams dar nėra sukomponuota, tad koncerto programoje buvo Bacho ir Vivaldžio kūrinių. Pirmą kartą katedroje pasigirdo publikos plojimai. Dabar vilniečiai vėl lankys katedrą kiekvieną sekundę, tik kiek kitu tikslu, negu pirma, ir kiek vėlesnę valandą: koncertai prasidė 1 val. p.p. (LNA)

Mandatų komisija praneša, kad susirinkime atstovaujama 1567 narių balsai, tuo užakcentuojant susirinkimo teisėtumą.

Draugijos atstovai gyvai domėjosi pirmą kartą sudaryta išdininko Andriaus Mackevičiaus apyskaita, kuri davė vaizdą netik apie tos ar kitos dienos kasos stovį, bet kartu nušvietė ir visą finansinę draugijos operacijų eigą ir padėtį.

Kai kurias sutrauktas pozicijas teko paaiškinti detalčiau, kai kurių pozicijų tikslumą teko paaiškinti, motyvuojant jų atsiradimo priežastis.

Susirinkimas patvirtino apyskaitą, patiekė balansą ir revizijos komisijos aktą.

Į naują Vilties draugijos valdybą buvo išrinkti: Dr. Vladas Ramanauskas, Vincas Rastenis, Kazimieras Pocius, Stasys Lazdinis ir Vacys Vinclova.

Į revizijos komisiją: Antanas Garmus, Steponas Nasvytis ir dr. Jonas Maurukas.

Įstatų pakeitimo projektą referavo St. Lazdinis. Buvo nutarta įstatų pakeitimą paruošti sekančiam suvažiavimui, priimant dėmesin tik nario teisių paveldėjimo klausimą, kurį, iki naujuose įstatuose tai bus priimta, valdyba sprendžia vadovaujantis veikiančiais draugijų įstatymais. Išsiaiškinus Dirvos, jos padėties, leidyklos ir kitais klausimais, kurie vyko jau ALT S-gos Seime išskeltų nutarimų dvasioje, Dr. Juozas Bartkus, buv. Vilties draugijos pirmininkas, pareiškė pakliąs savo įnašą Vilties draugijai 500 dol.

Tai buvo pirmas toks ryškus atsiliepinimas į tolimesnius žygius, išplaukiančius iš ALT S-gos ir Vilties draugijos glaudaus bendradarbiavimo dvasio, kuri sudaro pagrindą tiek Vilties draugijos tolimesnei egzistencijai, tiek Dirvos augimui.

Realios padėties įvertinimas, gilesnis ir prasmingesnis visų suinteresuotų institucijų ir narių susidomėjimas draugijos problemomis sudaro idėjinį pagrindą, ant kurio turės augti ir vystytis visuomeniška vidurio srovės reprezentacija ir kultūrinės veiklos atžalos.

Naujai išrinktoji Vilties d-jos valdyba tą patį vakarą jau turėjo pirmąjį posėdį ir aptarė aktualius klausimus. Valdybos nariai pasiskirstė pareigomis sekančiais: Dr. Vladas Ramanauskas

-- pirmininkas, Vincas Rastenis ir Kazimieras Pocius -- vicepirmininkai, Stasys Lazdinis -- sekretorius, Vacys Vinclovas -- išdininkas.

Reikalų vedėju ir Dirvos vyr. redaktoriu lieka Jonas Čiuberkis.

Tiek ALT S-gos Seimo nutarimai, tiek ir Vilties draugijos susirinkimo darba ir gyvenimiškumo samprata rodo, kad Viltis savo darbu įeina į žymiai palankesnę ir pozityviam darbui aiškesnę fazę, naudingą visai Lietuviai.

II-SIOS JAV-IŲ IR KANADOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS RINKTINĖ MYLĖSI LIETUVĄ IŠ TOLO.

Ilgo grojimo plokštelė -- 15 giesmių ir dainų.

Leidžia LB Chicagos Apygardos Valdyba.

Kaina bus: stereo -- \$5.00, monaural -- \$4.00.

Užsisakant ir apsimokant iš anksto, daroma nuolaida: stereo -- \$4.00, monaural -- \$3.50.

Iš anksto užsisakyti galima pas LB Chicagos Apygardos Valdybos išdininką:

K. Kasakaitis, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Illinois ir per kitus -- Apygardos Valdybos narius.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

* Birželio mėn. 16 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapija, kaip ir kiekvienais metais rengia Lietuvii Dieną. Šiais metais Lietuvii Dienai ruošiamasi ypatingai stropiai dėl dviejų priežasčių: viena, kad ši Lietuvii Diena yra iš eilės dešimtoji, vadinasi, jubiliejinė, ir antra, kad per šią Lietuvii Dieną norima sukelti įmanomai daugiau lėšų parapijinės mokyklos statybai. Iki šių mokslo metų pabaigos parapijos mokykla buvo tik keturių metų, o nuo rudens, atlikus papildomą klasių statybą bus pilna, užbaigta aštuonerių metų mokykla. Mokyklos išplėtimo statyba yra pradėta ir mokyklos statybos reikalams palyginamai per trumpą laiką t.y. nuo š.m. vasario mėn. pradžios duosnių parapijiečių, kurių 90% sudaro lietuviai, yra suaukota virš 15.000 dolerių. Tai labai išpūdinga suma, bet mokyklos statyba, su pilnu jos įrengimu ir inventoriu, atseis 40.000 dol.

Parapijos mokyklos mokomasis personalas yra seserys kazimierietės. Lietuvii kalbą per eilę metų dėsto prityrusi mokyt. Razutienė. Prie parapijos veikla ir vaikų darželis, kurį gražiai veda mokyt. Gustienė. Labai apgailėtinas reiškinys, kad iš viso bendro mokyklos mokinių skaičiaus tik 26-27% tesudaro lietuviai.

Dėl šios susidariusios padėties sunku būtų ką nors kaltinti, nes parapijos klebonas kun. J. Kučingis per eilę metų ragino ir teberagina, kad lietuviai kurtųsi arčiau savo parapijos. Tiesa, tai yra davę gerų pasekmių, nes apie parapiją yra susispietęs gana didelis lietuvių skaičius, bet didžioji dauguma, daugiausia kasdienės duonos sumetimais, yra

įsikūrę toliau nuo parapijos, arčiau savo darboviečių. Kad daugumas tėvų supranta lietuvių kalbos ir lituanistikos dalykų mokymo reikšmę, rodo ir ta aplinkybė, kad tėvai savo vaikus suveža į šeštadienio mokyklą, nežinodami didelių nuotolių, nuolatos, be žymesnių praleidimų. Šeštadienio mokykla sudidžiausiu prielankumu naudoja parapijos mokyklos patalpas. Šeštadienio mokyklai per eilę metų sėkmingai vadovauja I. Medziukas.

Lietuvių Dienų meninę programą išpildys plačiai išgarsėję ir žinomi dainininkai Danutė Stanikaitytė ir Stasys Baras. Ta proga rengiama ir meno mėgėjų paroda, kurios reikalus tvarko Žaliūnas.

Šv. Kazimiero parapijos ruošiamos Lietuvii Dienos visada turėjo gerą pasisekimą.

Jubiliejinė Lietuvii Diena bus pradėta iš ryto pamaldomis ir tęsiama toliau erdviuose Breakfast Klubo patalpose, kurios randasi keli blokai nuo šv. Kazimiero parapijos bažnyčios.

* LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ naujai išrinktoji v-ba pasiskirstė pareigas sekančiais: pirmininkas -- A. Latvėnas, vicepirmininkas -- dr. J. Jukūnas, sekretorius -- V. Aleksandrūnas, išdininkas -- dr. P. Pamaistis, reikalų vedėjas -- Vl. Gilyš, ūkio reikalų tvarkytojas -- H. Bajalis, ypatingiems reikalams -- L. Jasiukonis.

Naujos v-bos pagrindinis ir vienas didžiausių rūpesčių yra namų paruošimas ir užbaigimas siekiant patikrinti didesnę ir labiau pastovias pajamas Lietuvii Tautinių Namų išlaikymui ir jų išplėtimui.

Pirmame savo posėdyje v-ba nutarė pasveikinti "Dirvos" novelės konkurso laimėtoją Jurgį Gliudą. Namų geresnei priežiūrai ir tvarkos palaikymui pasamdytas nuolatinis žmogus. Naujosios v-bos nariai, vienodai apsiėmę save įvairiomis pareigomis, sutartinai ir energingai imasi jiems patikėto darbo, ir jei bus rastas namų dalininkų tarpe v-bos sumanymams pritarimas, nėra abejonų, kad užsimoti ir būtinai atliktini darbai bus padaryti.

* BIRŽELIO 15 D. LOS ANGELES jūrų skautų vienetas, kuriam priklauso berniukai ir mergaitės, Liet. Tautiniuose Namuose ruošia savotišką, daugiau jūreiviškai nuotakiai pritaikytą paskutinį šio pavasario sezono balių. Salės įdomiam dekoravimui ir bendrai visam parengimui kiekvienas jūrų skautas yra įsipareigojęs po kelis darbus. Čia pat tenka pastebėti, kad Los Angeles jūrų skautai yra stiprus ir tarp savęs glaudžiai susigijęs vienetas. Jūrų skautams šiuo metu vadovauja A. Raulinaitis, mergaičių grupei -- Irma Mažeikaitė, o berniukams -- Rimas Duda, kuris šalia skautiškojo patyrimo yra gavęs pilną ir visiškai išbaigtą

paruošimą JAV-bių karo laivyne. Jūrų skautų veikimui dideliu apsidirgimu yra reikalingumas brangaus inventoriaus -- laivų, kas nepiniginėmis skautams nėra lengvai prieinama. Todėl patys tėvai ir sąmoningesnė lietuvių visuomenė, giliau vertinanti skautų saviuoklos reikšmę, turėtų plačiau ir nuožničiau jūrų skautus paremti.

* DIRVOS SKAITYTOJAI Californijoje ir Liet. Tautiniai Namai, rašytojui Jurgiui Gliudai, laimėjusiam Dirvos novelės konkursą, š.m. birželio mėn. 29 d. Tautiniuose Namuose ruošia pagerbimo vakarą. Rašytoja Alė Rūta - Arbenė maloniai sutiko pagerbimo dalyviams nušvesti rašytojo būdingesnius kūrybos bruožus ir aplamai supažindinti su jo literatūriniais darbais. Los Angeles Dramos Ansamblio sutiko savo jėgomis prisidėti prie rašytojo J. Gliudos kūrybos gyvu žodžiu perdavimo. Pagerbimo vakaro programa nėra galutinai išbaigta ir jos smulkesnės detalės Los Angeles lietuvių visuomenėi bus paskelbtos vėliau.

* ŠIŲ METŲ PIKNIKŲ SEZONĄ PRADĖS LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI savo gegužinė, kuri įvyks birželio mėn. 23 d. lietuviams įprastoje ir labai gerai žinomoje vietoje Arroyo Seco Parke, prie 60-tos Ave. 1 Liet. Tautinių Namų ruošiamus piknikus paprastai skaitlingai susirenka iš visų Kalifornijos vietų lietuviai. Rengėjai sparčiai ruošiasi ir gausus būrys šeiminių, kurių yra pasirengusių gerai priimti ir pavažiinti svečius. Vyriausia pikniko šeimininke pakviesta Ona Motiekienė.

* BRONIAUS BUDRIŪNO vedamos muzikos mokyklos mokinių viešas pasirodymas - koncertas įvyko gegužės 26 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Mokykla veikla jau 10 metų, vieši mokinių pasirodymai pastoviai įvyksta kiekvienų metų pavasarį. Šiemet mokykla turėjo 39 mokinius. Malonu buvo stebėti jaunus berniukus ir mergaites, atliekančius fortepionu pavieniu ir dviese (keturioms rankoms) nelengvus muzikos dalykus. Didelės pažangos yra parodę Jonas Skirius ir Algis Aras, kurie fortepionui turi neabejotiną gabumų. Iš vyresniųjų su dainomis gražiai pasirodė Rimantas Dapšys, Zina Kalvaitis, Ilmara Mažeikaitė ir Carolina Dambrovskiy.

(K)

* ETIJOPIJOS STUDENTAS, NUVYKęs STUDIJUOTI AGRONOMIJOS Į ČEKOSLOVAKIJĄ, turėjo sugalvoti "studentų kongresą" Jugoslavijoje, kad gavus išvykimo vizą iš Čekoslovakijos ir, atsidūręs Austrijoje, pareiškė laimingai baigęs savo viešnagę komunistiniame krašte. Be jo, dar keli Afrikos valstybių studentai persikėlė į Paryžių, o kiti žvalgosi, kuriame Vakarų krašte galėtų laisvai tęsti studijas.

Komunistų propaganda ir išnaudojimas paaiškėjo greitai ir be ilgesnių studijų.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRASVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASUKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

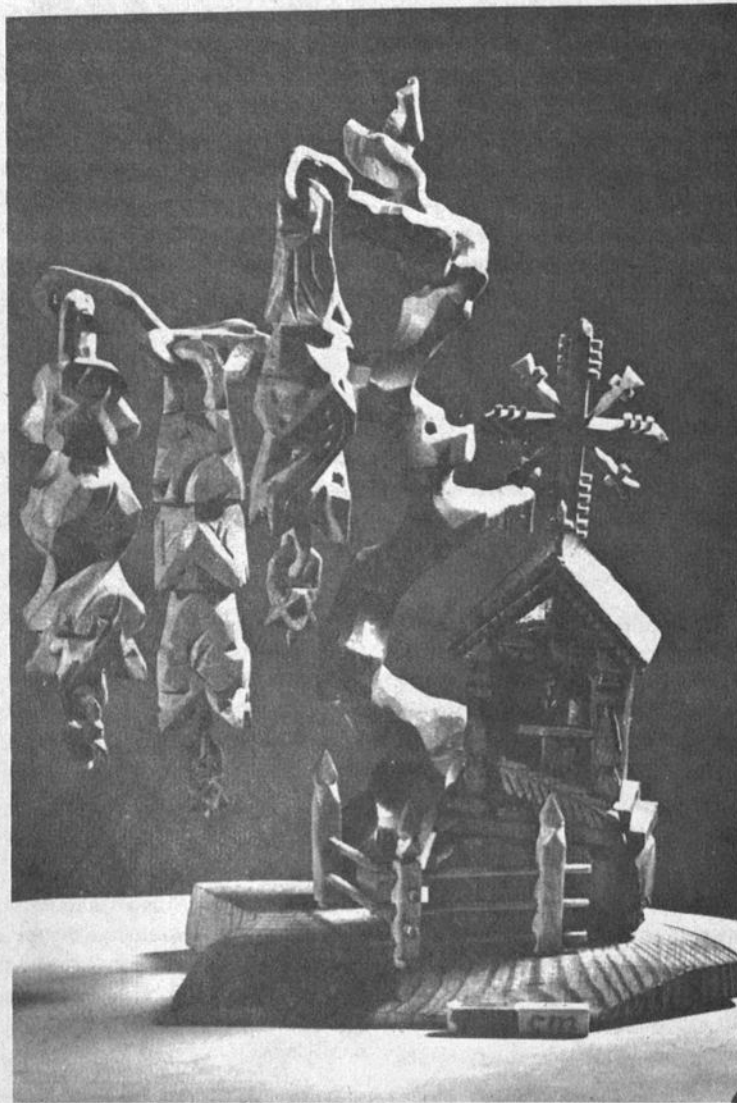
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).
Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.
Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.
Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.06. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

KENCIANČIOJI LIETUVA Prof. J. Končiaus medžio skulptūra

TRAGIŠKIEJI BIRŽELIO ĮVYKIAI IR TRADICINIAI MINĖJIMAI

Turimos žinios byloja, kad visose didesnėse vietovėse lietuviai ruošiasi minėti tragiškąsias lietuvių tautai Birželio mėnesio dienas. Kai kur tie minėjimai ruošiami reikalaujant didesnio organizuotumo, kitur tik primenant sau, kas gi atsitiko Lietuvoje prieš 22 metus.

Minėjimų iškilmingumas priklausys nuo to, kiek kurioje vietovėje rengėjai sugebės įtikinti vietos kongreso atstovą ar senatorių, kad pasakyti ta proga minėjimo pagrindinę kalbą. Ir laimingi jausis tie rengėjai, kuriems, tuo jau taip įprastu mums būdu, pavyksta užpildyti pagrindinę programos dalį, kurioje, dažniausia tenka nugirsti apie kelius ir priemones, kuriais Amerika atsiekt aukštą pragyvenimo lygį, kad prie to prisidėjo ir ateiviai (o kas gi amerikoniai, jei ne ateiviai?), kad reikia suprasti ir įsigilinti į Amerikos laisvės sampratą, kad ta laisvė gyvuos tol, kol patys ją gerbsime...

Senatoriai ir kongreso atstovai sudaro Amerikos politinį elitą, nuo kurio daugeliu atvejų priklauso kuo ne viso pasaulio likimas. Tačiau ir jų tarpe pasitaiko žmonių, kad ir geros valios, kurie dar ne visai orientuojasi, ko, pavyzdžiui, birželio, vasario ar kitais minėjimais siekia lietuviai, o panašiais atvejais ir kitų pavergtų tautų ateiviai.

Suteiktos garbės vien atsilankymu vargu ar užtenka. Tokiais atvejais reikalinga ir politika.

Klausimas lieka štai koks: ar tokiomis progomis netiktų minėjimas taip suorganizuoti, kad juose dalyvautų valdžios atstovai ne tam, kad mums paskaičius paskaitas apie Ameriką, bet kad jie turėtų progos iš gerai pasiruošusio pranešėjo išgirsti -- ką mes minim, kodėl minim ir kuriam tikslui kviečiame amerikiečių politikos ir visuomenės atstovus pasiklausyti, ką mes turim pasakyti apie demokratiją, laisvės sampratą, civilizaciją, žmoniškumą ir gyvenimo lygį. Pasakyti jiems, kad turėjom ir mes sąlygas ugdyti tuos pačius laisvės principus ir siekti laisvoje konkurencinėje rinkoje sau ūkinių laimėjimų ir aukštesnio gyvenimo lygio. Kas be ko, priklausydami Europos tautų šeimai, turėjome kartu labai įsitempti, kad per daug neatsilikus nuo bendrojo Europos tautų kultūrinio lygio...

Reikia manyti, kad gerai pasiruošęs savas kalbėtojas sugebėtų įtikinti ne vieną aukštą valdžios svečią, kad mes neatvykome stebėtis ir džiaugtis kitų sukurtais ūkiniais, civilizacijos ir kultūriniais laimėjimais. Mes neatvykome bibliotekose skaityti apie doktrinas ir chartas, užtikrinančias laisvės principų įgyvendinimą tos laisvės siekiančioms tautoms. Mes atvykome, kad nušlavus ignorancijos dulkes nuo tų dokumentų, kurių įgyvendinimui ryžto ir drąsos pristinga kartais ir labai galingoms valstybėms.

Ne kartą nugirstame sugestijas, kad mūsų laisvinimo veiksniai turėtų keisti savo veiklos metodus. Ką veiksniai keis, ko jie nenorės keisti, visuomenė į tuos reikalus įtakos vistiek neturi. Žinoma, tol kol veiksniai ne visuomenės nuomone skaitosi, o įgaliojimais iš krašto. Tačiau derėtų, prieš reikalaujant iš veiksmų kokių pakitimų ir reformų, pačiai visuomenei ir jos atstovams pagalvoti apie veiklos ir politinės reprezentacijos reformas.

Minėjimai naudingi tiek, kiek jie įprasmina mūsų siekių ir mūsų kovos aspektus ir kiek jie laimi mūsų bylai draugų, savo draugystę rodančių ne žodžiais, bet neabejotiniais veiksmais. (J.Č.)

SIAUBINGĄ BIRŽELĮ PRISIMENANT

J. MIŠKINIS

nijos širdis, ieškokim užtarmos ir paramos, reikalaujant teisingo Lietuvos bylos sprendimo. Būkim optimistai ir tikėkim, kad pasaulio sąžinė prabilis ir lietuvių tautos skundas bus išklaustas ir laisvė grįš į kenčiančią Lietuvą.

Birželio Keturioliktoji yra mūsų tautos skausmo diena. "Mūsų Tėvynė gyva žydi, nors ir pridengta žemės šešėliais", sako rašytojas Adomas Mickevičius. Ji yra gyva visur, kur tik yra gyvi lietuviai.

Prisimindami pavergtuosius tautiečius, namiškius ir kruvinas aukas, kurių pareikalavo raudonoji tironija, prisimindami mūsų tautos tragediją, žuvusius neįgyčioje kovoje partizanus, sugretinkime savo eiles, dar labiau pasišvėskime nelaimingus Tėvynės vadavimo darbus.

To reikalauja žuvusieji ir kenčiantieji dėl Lietuvos laisvės; tai daryti įpareigoja mūsų kilmė, savigarba ir mūsų skola gimtajai žemei. Gi siaubingą birželio mėnesį pradėtą genocidą skelbime visam pasauliui.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAI

BALTIMORE

Birželio 16 d., 10 val. ryto, dr. Juozas Pajaujis iš Washingtono, Lietuvių salėje, 851 Hollins St., kalbės apie Balsiojo Birželio įvykius.

Tą pat rytą, 8 v. 30 min., šv. Alfonso bažnyčioje bus pamaldos už tautos kankinius -- žuvusius ir išvežtuosius.

Rengėjų vardu Bendruomenės apylinkės pirmininkas Julius Šilgalis prašo baltimoriečius gausiai atsilankyti. (bm)

DETROIT

Birželio mėn. išvežtųjų minėjimas įvyksta birželio mėn. 15 dieną (šeštadienį), McGregor Memorial Auditorium, Wayne University, Second and Ferry gatvių kampas. Pradžią 8:30 val. vak.

Programą išpildys Skandinavų Simfoninis orkestras ir šv. Antano Lietuvių Bažnytinis Choras.

Kalbą pasakys gubernatoriaus George Romney.

Įėjimas 1,50 dol. Bilietus galima gauti pas organizacijų atstovus arba prie įėjimo. J. g.

PHILADELPHIA

1941 metų birželio mėnesio 14 dienos deportacijų minėjimas įvyks birželio mėnesio 16 dieną, sekmadienį, apie 12 val. (tuojau po sumos) švento Andriejaus parapijos salėje, (devynioliktos ir Wallace gatvių kampas). Minėjime pagrindinę kalbą pasakys svečias iš Newark, N. J., Vytautas Vaitiekūnas; bus meninė dalis, kurioje Vincas Šalčiūnas padeklamuos lietuviškos poezijos ir kt.

Visi Philadelphiaijos ir jos apylinkių lietuviai nuoširdžiai kviečiami į šį minėjimą atsilankyti.

JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphiaijos Apylinkės Valdyba

DĖL MOTINOS DIENOS MINĖJIMO PARYŽIUJE

Dirvos gegužės 15 d. numeryje tilpo Motinos dienos minėjimo Paryžiuje aprašymas, kur nepasirašęs savo pavardės korespondentas labai netiksliai atpasakojo ir keistai nušvietė mano ta progą pasakytą trumpą prkalbą.

Grynas prasimanymas, kad aš kalbėjusi apie "gerą kataliką, V. L. helmo sūnį Johakimą von Ura-cha" (!) arba, kad "kardnavimo paruošiamąjį darbą jau buvo atlikęs prel. Oišauskas", arba, kad "visa tai buvo sugalvojusi Lietuvos Taryba (!)".

Apie tuos ir kitus straipsnelio netikslumus neverta būtų nei kalbėti, nei jų atitaisinti, jei Dirvos redakcija uoliau patikrintų savo korespondentų teikiamas žinias.

Jadv. Tūbelienė, Paryžius

★

ATITAIŠYMAI

Novelėje "Lošėjų ratelis", atkarpa (8) atspausa -- Kas tą arklį... reikia skaityti: Kam tą arklį... Atspausa: pasikliaudamas prekio įstaiga, Skaityti: pasikliaudamas prekio įstaiga.

★

Dirvos 62 nr. išspausdintame straipsnyje "St. Jaraus užlygina L. Dovydeno iškastas vilkduobes", renkant tekstą (pirmoje skiltyje) yra praleisti žodžiai, iškreipia sakinio mintį.

Pilnas pastraipos tekstas turi būti toks:

"Verta atsiminti ir toks faktelis: vadin. L. Seimo pirmininku (liepos 21 d.) buvo išrinktas L. Adomauskas, pirmuoju vicepirmininku M. Gedvilas, antruoju Grigalavičius; gi Aukšč. Sovieto pirmininku buvo paskirtas (rugp. 25 d.) Balys Baranauskas (jo pavaduotojais L. Dovydenas ir Kutraitė".

Joninės Wellande

Lietuviai, apleisdami savo kraštą, kartu išsivežė ir mažą dalelę lietuviškojo pasaulio. Išsivežėme tradicijų, papročių, mūsų liaudies meno, dainų pavidalę. Dar skaisčiau tas lietuviškas pasaulis sužėrė lietuvių kilmės spalvomis kiekvieno lietuvių atsiminimuose.

Joninės yra viena iš tų gražių lietuviškų tradicijų, kurios prigijo toli už tėvynės ribų. Toji šventė Lietuvoje buvo viena iš mėgiamiausių, tad neuostabu, kad ir po daugelio metų mūsų vaizduotė pristato mums niekad negrįžtančių malonių pergyvenimų. Joninės buvo švenčiausios tuo metu, kai gamta būdavo pačiame savo puikume: pievose žiedai, miškai žalumoje paskendę, laukuose beplaukiai javiai. Visa tai pridurdavo šventei dar didesnio iškilmingumo ir grožio.

Jau kelinti metai iš eilės Joninės yra švenčiamos Wellande, Kanadoje, Dabartinėmis mūsų sąlygomis ši vieta reiktų laikyti ideali: užmiesto miškelis, gra-

ži erdvi salė, galinti sutalpinti kelis šimtus svečių. Visa tai nuo šaliai nuo miesto triukšmo, dulkių ir mums svetimos aplinkos. Šių Joninių programai išpildyti atvyksta visų mėgiamas solistas Vaclovas Verikaitis ir solistė Janina Liustikaitė, Sol. Liustikaitė atvyksta čia pirmą kartą: ji su pasisekimu koncertuoja po didesnes Amerikos lietuvių kolonijas, tad nėra abejonės, jog ir mūsų Joninių svečius ji savo daina sužavės.

Joninės įvyksta birželio 22 dieną, šeštadienį, St. Stephen's Hall, East Main St. ir Port Robinsono Rd. kampas. Programa prasideda 6 val vakaro punktu. Gros Hamiltono lietuvių orkestras Aidas.

Kiekvienas atvykęs į šias Jonines pasijus mūsų atsivežtame lietuviškame pasaulyje.

Tad kviečiame visus gausiai atsilankyti. (JŽ)

MOKAME

4 ¹/₂ %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

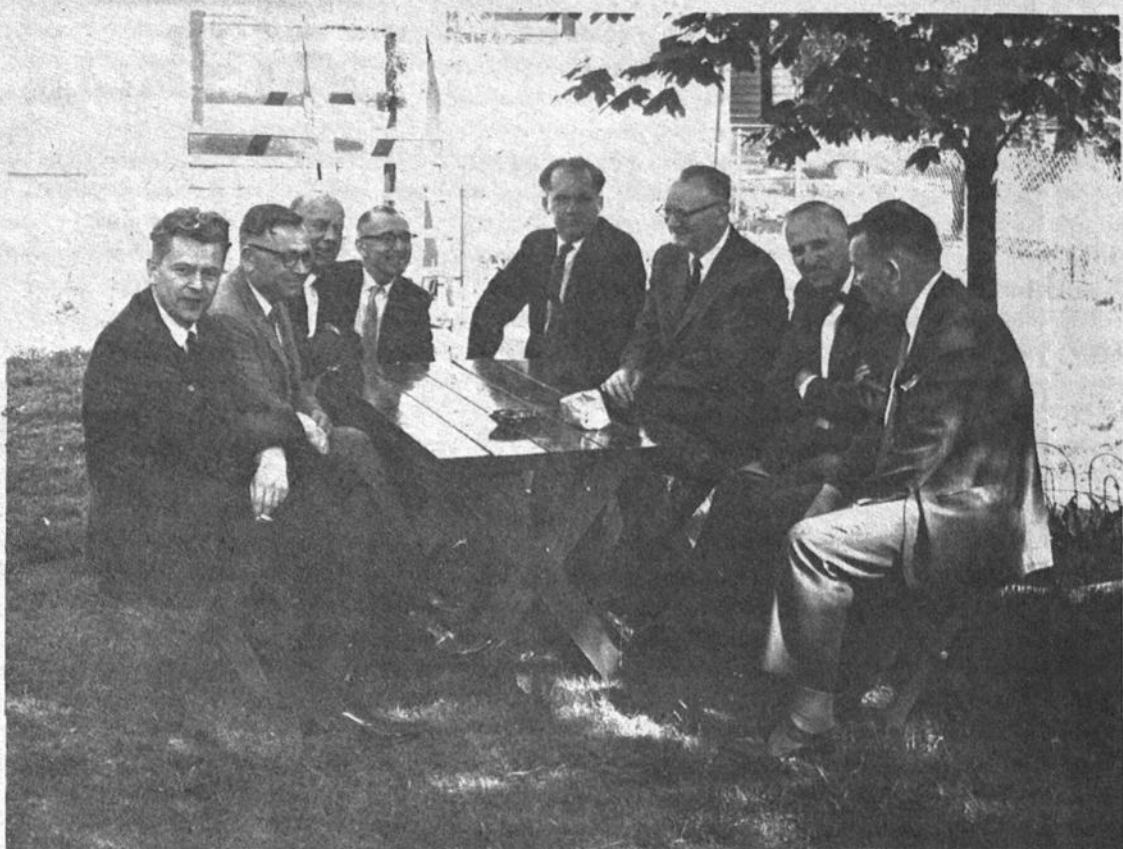

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigų galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

PLB Kultūros Tarybos iniciatyva gegužės 25 d. buvo sušauktas Lituanistikos Instituto skyrių vedėjų ir kai kurių narių, gyvenančių Washingtone ir Philadelphijoje, pasitarimas. Prie stalo sėdi iš kairės: dr. K. Ostrauskas, dr. J. Balys, dr. V. Vilimas, L. Dambriūnas, prof. V. Maciūnas, prof. J. Puzinas, prof. A. Salys ir V. Trumpa.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

Petras Stravinskas

Laisvinimo klausimais (6)

Diskusijos

Norėdami išsiaiškinti ir išlyginti nuomones laisvinimo klausimais, turime neišvengiamai suėiti į ginčo sąlyti- rimtai ir taisyklingai diskutuoti.

I. AR DISKUSIJOS BŪTINOS

Kur tik siekiama išsiaiškinti tiesą, ten ir ginčijamasi, diskutuojama: ir moksle, ir teisme, ir įstatymų leidimo praktikoje ir visur kitur. Netgi Bažnyčia, kaip jau kartą esu rašęs "Drauge", savo kanonizacijos bylas veda ginčo tvarka. Priekaištams atstovauti ir visokioms kandidatų į šventuosius dėmėms aikštėn iškelti paskiriamas vad. veltioadvokatas, advocatus diaboli...

II. KAIP GI DISKUTUOTI?

1) Kas imasi kitą kritikuoti, turi jį pirma gerai suprasti. Čia mums galėtų būti pavyzdžiu Abraomas Lincolnas (1809-1865), kuris savo diskusijas JAV įstatymų leidžiamose įstaigose ar kitur, taip pat ir spaudoje pradėdavo labai kruopščiu ir sąžiningu savo priešininko minčių išdėstymu. Sako, kad Lincolno priešininkai, beklauzysdami Lincolno, dėstančio jų mintis (JAV atstovų rūmuose), taip būdavo toms mintims sužavėti, kad net pertraukdavo Lincolną savo plovimais... Tik po to jisai pradėdavo savo priešininkų kritiką.

2) Diskusijas galime vesti kiekvienas savu stiliumi, pagal savo charakterį. Tai natūralu. Flegmatikas tekala ir terašo šaltai, ramiai, niekada nesijaudindamas; sangvinikas

-- gyvai, jausmingai, stipriau reaguoja; melancholikas -- liūdnai, pesimistiškai, padėti sudramatindamas, gal ir priešininkui lengviau pasiduodamas (nes to reikalauja jo būdas); o cholėrikas (koks, pvz., yra buvęs garsusis anglų teologas ir apologetas J.H. Newmanas) tegul kalba ir rašo karštai, susijaudinęs, net ir kiek kumštami stukteldamas į stalą... Nelaužykime žmogaus charakterio.

3) Diskusijose betgi neturime tyčia vengti savo priešininkui atsakyti į jo žodžius. Neturime nukrypti į šalį, kalbėti apie viską kita, pvz., apie oponentą, kaip asmenį ir pan. Tokios "diskusijos", anot Adomo Jakšto, yra panašios į pasikalbėjimą su kurčia merga:

-- Padėk Dieve, mergužele.
-- Runkulius kasu...
-- Ar neprigirdi?
-- Labai ilgi...

Tokių "diskusijų" neįpraktikuokime. Jos ne tik beprasmiškos, bet kartais net nedoros.

III. -- LAISVINIMO TEMOMIS

Turime daug ir labai rimtų Lietuvos laisvinimo klausimų, daugiausia vis susijusių su teise. Todėl tais klausimais ir keiskimės nuomonėmis, diskutuokime. Tik nekartokime praeities klaidų.

1) Venkime liesti asmenis, nagrinėti jų moralę ir pan. Sakysim, turėtosios diskusijos dėl LTS atstovo VLIK (Reutlingene) moralinių kvalifikacijų, dėl LKDS atstovo užsiėmimo ("vyno preky-

bos"), dėl Vliko vieno pirmininko "nugarkaulio" vokiečių okupacijos metu ir pan. buvo beprasmiškos ir mus pačius (visus be išimties) kompromituojančios.

2) Gilinkimės į problemą. Aiškinkimės esminiais laisvinimo klausimais, pvz., (1) Vliko teisinės prigimties, (2) jo uždavinį, (3) jo kompetencijos, (4) visų mūsų grupių apsigūgimo viename laisvinimo organe ir kitais panašiais. Tai bus naudingos ir savęs vertos diskusijos.

Taigi, atidarykime, pagaliau, esmines, rimtas, pozityvias ir kūrybines diskusijas Lietuvos laisvinimo klausimais.

(Bus daugiau)

Pas Arizonos lietuvius

JKURTAS LIETUVIŲ B-NES APYLINKĖS SKYRIUS

Atsilausę Vakarų Apygardos Valdybos, gegužės 5 dieną "Encanto" Parke sušaukėme susirinkimą ir išrinkom Phoenix apylinkės valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: Emilija Josen-Jasinskienė -- pirmininkė, Alg. Nakas -- vicepirmininkas, D. Vyšniauskienė -- sekretorė, Vl. Green -- išdininkas, Edm. Bekas -- valdybos narys ir Abramaitis -- kandidatas.

Revizijos komisija: Ona Jasen, agr. Alg. Rimavičius ir Stepas Peters-Petravičius.

Kultūros ir parengimų komisiją sudaro: Dr. P. Padalis, V. Urbutienė ir J. Vyšniauskas. Korrespondentė -- J. Rimavičienė.

Naujoji Valdyba entuziastingai ėmėsi darbo. Nurė minėti kruvinąjį birželį 16-dieną Executive House, Scottsdale Rd., 12 val., kur kviečiami visi lietuviai.

Phoenix'e jautėsi didelis trūkumas Lietuvių Bendruomenės, kuri padėtų išlaikyti kalbą ir kultūrą, palaikytų lietuvišką spaudą ir vestų susirinkimus lietuvių kalba, paįvairindami liaudies dainomis ir tautiniais šokiais ir rengtų minėjimus, koncertus.

Senesnės kartos lietuviai čia gražiai įsikūrė ir apsirūpinę ateitimi, vaikai ir anūkai lanko mokyklas, o naujieji ateiviai dirba įstaigose, fabrikuose ar nuosavose įmonėse.

Būtų gražu, kad tautiečiai, atvykę į Phoenix'ą aplankytų savus ir nesigailėtų (kaip dažnai būna) permokėję už nakvynes ir prekes dėl nežinojimo, kur raudasi savi tautiečiai įmoninė. Nakai, Algirdas ir Julija, 7109 E. M. Dowell, Scottsdale, Papago Plaza, Arizona. "International Gift Shop" įsikūrę prieš 4 metus. Prekės: importai, suvenyrai, namų dekoravimo dalykai ir papuošalai. Viskas labai prieinamomis kainomis dėlto daugelis atvažiuoja iš toli tuo pasinaudoti.

Ed. Bekas, statybinių medžiagų "U.S. Gypson" firmos atstovas.

RIKIAVIMOSI KLAUSIMAIŠ (3)

KAS KOMPETETINGAS TIKRINTI KOMPETENCIJĄ*

V. RASTENIS

Kompetencijos arba kompetentingumo sąvoka, vartojama nusimanymo (žinojimo, mokėjimo, sugebėjimo) prasme yra tąsi sąvoka. Ji nėra pastovus standartinis mastas, kuriuo būtų galima objektyviai išmatuoti, kas kuriuo klausimu pakankamai nusimano. Gydytojai, literatai, inžinieriai, muzikai, teisininkai, nors ir baigę atitinkamus mokslus, nors ir diplomuoti bei įgiję prityrimo, net savo srityse ne visi vienodai kompetentingi. Pasitaiko, kad net garsūs mokslininkai savo specialybės srityje padaro akivaizdesnių klaidų už laikuriuos pradedančius diletantus... Išoriniai kompetentingumo požymiai neapdraudžia nuo paklydimų.

Kai kas nors ima reikalauti iš kitų, kad tie kalbėtų tik apie dalykus, kurie yra jų kompetentingumo ribose (kalbėtų tik apie tai, ką jie gerai išmano), tuojau kyla klausimas: kuo remdamasis reikalaujamas tarsi esąs kompetentingas spręsti apie kitų kompetentingumą?

Kad Mussolinis tuo ar kitu atveju "nušnekėjo" apie religiją, apie krikščionybę, tas nieko neįrodo. Ypač nieko neįrodo, pavyzdžiui, jo nežinojimas, kurioje šventraščio vietoje surašytos psalmės. Galima psalmes mokėti atmintinai ir interpretuoti kiekvieno jų sakinio poetinę ar filosofinę prasmę net ir neįsidėmėjus, kuriame kokios šventraščio laidos puslapyje jos išspausdintos. Visi tikintieji paprastai yra labai jautrūs kritikiškiems atsiliepimams apie religijos dalykus. Tik labai dažnai tenka girdėti atskirtimų prieš kritiką ne iš esmės, o pradedamų (dažnai tuo ir tebaigiamų) tik kritiko diskvalifikacija: jis esąs nekompetentingas kalbėti apie religiją, nes jis menkai tenusimanąs ar net nieko nenusimanąs apie tai. Betgi, jeigu reikia nusimanymo kritikuoti, tai ar ne dar labiau reikia nusimanymo mokytį tikėjimo tiesų? Tačiau,

argi tik diplomuoti teologai yra tikėjimo mokytojai? Mūsų vyresniosios kartos didžiūma pagrindinius tikėjimo mokslus darėjo daugiausia pas mažaraštes "davakas". Kokia jų kompetencija? Bet, kalbant apie "nušnekėjimus", tai "nušneka" ne tik diletantai teologijoje. "Nušneka" kartais ir specialius mokslus išėję kunigai, "nušneka" ir teologijos daktarai. Sako, net vyskupai ir kardinolai Vatikano susirinkime esą įvairių nuomonių svarbiais religijos klausimais ir vieni kitus kritikuoja. Kurie kompetingi, kurie ne? O juk, turbūt, vieni teisūs, kiti kaip nors klysta, vadinasi, "nušneka"...

O Rosenbergas ar tik todėl pasirodė esąs menkas politikas, kad jo specialybė buvo architektūra? O kaip gi tada su sodininkyste? Kodėl Adenaueris geras politikas, nors sakosi iš sodininkystės sėmės iškvėpimo politikos menui?... Istorijoje yra daug pavyzdžių, rodančių, jog gerų (kompetentingų) politikų išėjo ir iš tokių žmonių, kurių specialybė su politika neturėjo nieko bendra. Senosios Romos istorikai pasakoja apie prieš pustrėčio tikstančių metų Romą nuo pavojų išgelbėjusį konsulą-diktatorių Cincinnatą, kuris, būdamas ūkininkas (dvarininkas) nuo arko buvęs pakviestas Romą valdyti. Pasirodė ir kaip geras politikas, ir net geras karo vadas. Atlikęs uždavinį, vėl grįžo prie arko. Žinoma, ta istorija gal gerokai pagražinta, bet niekas neginčija, kad net ir anais laikais žemdirbiystė nebuvo politinio kompetentingumo požymis, o nesukliudė gerai vesti politiką.

Mūsų šio meto politiniai siekimai, palyginti, labai nesudėtingi. Stengiamės apginti Lietuvos teisę būti nepriklausoma, stengiamės gauti kur nors pagalbos atitaisyti tos aiškios, paprastos teisės pažeidimą. Tai nėra kažkokia komplikauta teisinė problema, kuriai išpauinioti būtų kompetentingi tik labai mokyti teisininkai, ar kuriai išsiaiškinti reikėtų šauktis net pasaulinio mato teisės autoritetų. Tai yra ne tik teisininkui, bet kiekvienam susipratusiam lietuviui aiškus reikalas.

Painiavų yra ne dėl mūsų politinių siekimų, o tik dėl surikavimo, dėl veikimo būdų ir priemonių. Sprendimų reikalingi klausimai čia yra iš visuomeninio darbo praktiško be tikslingumo, o ne iš teisinės srities. Jokiuose teisių fakultetuose ne-

Willow Springs.

LIEPOS 20-21 D. Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo, lauko teniso ir futbolo pirmenybės.

RUGPIŪČIO 31 - RUGSĖJO 1 D. Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos 50 metų jubiliejinis suvažiavimas Conrad Hilton viešbutyje.

RUGSĖJO 28 D. sol. Nerijos Linkevičiūtės dainų ir arių rečitalis Jaunimo Centre.

SPALIO 5 - 13 D. Jaunųjų dailininkų meno kūrinijų paroda Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre. Parodos atidarymas spalio 5 d. 7 val. vakaro.

SPALIO 12 D. Lietuvių Gailėstingųjų Seserų S-gos tradicinius parengimus, Western Ball Room salėje.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,400. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080. (68)

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH HGTS. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080. (68)

buvo ir nėra dėstoma, kaip turi būti susiorganizuojama nelaimėnpatėkusio krašto politiniai išveivai ir ką daryti jie turi ar neturi teisės. Vienintelis mokslas apie politinių išveivų veikimą yra politinių išveivų istorija: jų veiklos dokumentai, memuarai, vėlesnės studijos apie juos. Iš ten galima kiek pasimokyti ir mums. Bet ne viskas, kas su kitais atsitiko kadaise, yra tinkamas pavyzdys mums dabar. Svarstant bei sprendžiant dabartines mūsų veiklos klausimus, svarbiausia kiek galima geriau žinoti ir tikroviškai įvertinti mūsų dabar turimas pajėgas ir sąlygas, o taip pat ir faktus, kas bei kaip mūsų daryta ir daroma, kokia iš tų darymų išeina nauda ar nenauda.

Visa tai gali žinoti ne vien tik mokyti teisininkai. Gali žinoti ir kalbininkai, literatai, laikraštininkai, gydytojai, veterinariai, inžinieriai, sąskaitininkai, daktarai, fabriky darbininkai ir šlavėjai, jeigu tik jie tais dalykais domisi ir jeigu jie kuriuo nors būdu prieina prie atitinkamų informacijos šaltinių. Bet visi, ne išskiriant ir mokyčiausių teisininkų, gali to ir nežinoti, arba nepakankamai ar kreivai težinoti, jeigu jie nepasistengė arba jiems nepavyko sužinoti.

Jei yra pagrindo ginčytis su dėsniu, anot kurio "nešnekė apie religiją, jei nesi teologijos žinovas", tai juo sunkiau sutikti su mintim, kad sakysim, Vliko problema nuomonę reikšti tinka tik valstybinės teisės žinovams, o visi kiti, tarytum, "peržengia savo kompetenciją", jei apie tai kaip nors pasisako.

Tie "visi kiti" pagrįstai gali ginčyti net ir teisininkų kompetentingumą. Štai, sakysim, du teisininkai, su valstybine teise susipažinę studijuodami tame pačiame universitete, iš to paties profesoriaus ir gal iš mažiau ar daugiau tos pačios literatūros, o štai vienas "nekompetentinguosius" tautiečius stengiasi tikinti, kad Vlikas yra valstybinės teisės dėsniams veikianti institucija, kitas -- kad tai nuo valstybinės plotinės nustumtos visuomenės dalies susikurtas organizuotos veiklos įrankis. Katras iš jų "kompetentingas"? Katro pažiūra "nekompetentingieji" turėtų nuolankiai priimti?

Nėra tiems "nekompetentingiems" kitos išeities, kaip tik peržengti savo "kompetenciją" ir patiems susidaryti savo nuomonę. Skirtingųjų nuomonių atstovų diplomai ir specialybės pavadinimai čia nebegali turėti reikšmės, jei abiejose pusėse jie toki patys. "Savo kompetencijos" neperžengdami jie tegalėtų atsakyti savo nuomonės: tegu "kompetentingieji" savo tarpe išsiaiškina. Tokiu būdu, perspėjimas "neperžengti savo kompetencijos" tampa raginimu šalintis nuo tautinės atsakomybės prisiėmimo.

Kitas dalykas -- raginimas reikšti nuomones tik tais klausimais, kurie nuomonės reikškesnioje gerai išstudijuoti. Su dalyku susipažinęs ir buvęs nekompetentingas tampa kompetentingas. Tai tinka visokių specialybių asmenims, taip pat ir teisininkams, nes net ir labai geras valstybinis ir kitokių teisių žinovas gali būti nesusipažinęs ar kreivai tesusipažinęs su mūsų visuomeninės politinės veiklos susirikiavimo problemomis ir esamais faktais toje srityje.

Tik ir čia galioja tas pats keblumas: kas kompetentingas spręsti apie kitų susipažinimo pilnumą ar nepilnumą, arba tiesumą ar kreivumą? Nei tokio mato, nei teisėjo nėra. Tad kiekvienas pats vertina savo žinojimą ir kompetentingumą kalbėti apie tuos reikalus. Tiki išsamios diskusijose gali ir objektyviai paaiškinti, kas daugiau teisus. Tačiau tokios diskusijos, kaip matome, vyksta ilgai, prie išvadų žengiamos labai lėtai, kartais net atžagariai. Ar kas nors dėl to kaltas? Galbūt. Tik nėra kaip objektyviai nustatyti, kas tas kaltasis. Gal perankstysvas kaltininkų ieskojimas tik kliudo ir lėtina žingsnius į išvadą?

* Plg. P. Stravinsko "Laisvinimo klausimais (3)", kompetencija" Dirva 63 nr.

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PROspect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranai ir barai. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

• Arvydas Račinskas, Korp! Neo-Lithuania senioras ir korporacijos orkestro narys, šiomis dienomis išvyko atlikti karinės prievolės.

• Generolas Julius G. Kovacs, vengrų laisvinimo organizacijų ir anti-komunistinės veiklos aktyvus narys ir vadovas, mirė birželio 4 d. Clevelande.

Gen. J. G. Kovacs teko nekartą matyti didesniuose lietuvių parengimuose ir Vasario 16 d. minėjimuose.

Ne tik vengrų išeivija, bet ir lietuviai liūdi, nustojus aktyvaus kovotojo su bendru priešu.

PILĖNŲ SUEIGA PO MĖLYNŲ DANGUMI

Gegužės 26 d., sekmadienio popietį Clevelando Pilėnų tuntas turėjo smagią sueigą gamtoje -- Forest Hill parke.

Oficialioje dalyje paskelbti dienai skirti įsakymai. Tuntin, sktn. V. Jokūbaitis painformavo apie šios vasaros stovyklą. Skautai vyks rugpjūčio mėn. Jubiliejinę Stovyklą Atlanto pakraštyje. O vilkiukams birželio pabaigoje numatoma praveisti stovyklą prie Wyoga ežero.

Sueigos metu sl. Alg. Rukšėnui įteiktas Tėvynės Sūnaus žy.

LB Clevelando II apyl. naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: pirm. Staniškis, Širvaitis, Stempužienė ir Garla.

muo.

Gegužės 11 d. St. Clair Recreation Center patalpose buvo pravesta Pilėnų tunto pavasario sporto šventė, kurioje dalyvavo ir akad. skautai.

Šioje sueigoje krepšinio varžybų laimėtojams -- I-jam vilkiukų būreliui ir akad. skautams įteiktos Pilėnų tunto tėvų komiteto skirtos vertingos dovanos.

Praktinėje sueigos dalyje skautai pritaikė gamtoje skautamokslų patirtas matavimo žinias. Po sueigos skautai ir vilkiukai parko aikštėse pažaidė. Vilkiukų žaistas futbolas patraukė tėvų dėmesį bei sulaukė entuziastingų paskatinių. (gj)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 16 D. Tragiškojo Birželio įvykių minėjimas, Rengia ALT.

BIRŽELIO 22 D. Lietuvių Studentų vakaras.

Šv. Jurgio parapijos mokykla Clevelande šiais metais baigusiuji mokslą klasė su kleb. kun. B. Ivanausku. V. Plodžinsko nuotrauka

BIRŽELIO 22-23 D.D. Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos.

BIRŽELIO 23 D. L.V.S. Ramovės gegužinė "Kariui" paremti Čiurlionio namuose.

BIRŽELIO 30 D. Clevelando Skautininkų Draugovės gegužinė - piknikas.

LIEPOS 14 D. Lietuviams būdžiams remti valdyba ruošia gegužinę Visockių sodyboje, 14307 Superior Rd., Cleveland Hts.

LIEPOS 28 D. Naurų sodyboje didžioji lietuvių gegužinė. Rengia LB Clevelando I-os Apyl. Valdyba.

RUGSĖJO 7 D. LB Clevelando I-os Apyl. dešimtmečio paminėjimas šv. Jurgio parap. slėje.

RUGSĖJO 8 D. 1863 m. sukilimo minėjimas. Rengia ALT

RUGSĖJO 14 D. Vaidilos teatro dešimtmečio sukaktis progabalius šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 28 D. Šv. Jurgio parapijos salėje, koncertas - rečitalis Genovaitės Vasiliauskienės, iš Australijos. Rengia ALTS 12 skyrius, Pradžia 7:30 val. vak.

SPALIO 19 D. Lithuanian Village Bendrovė rengia balių.

LAPKRIČIO 9 D. Vaidilos teatro premjera M. Venclausko "Užburtoji dūdelė" šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Kartumėnės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 24 D. Vaidilos teatro spektaklis "Užburtoji dūdelė" vaikams ir jaunimui.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas. Ruošia LB.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

VILLA "JURATĖ" (BUV. "NIDA")

Atidroma vasarai - nuo birželio 29 d. iki rugsėjo 15 d. Maloniai prašau iš anksto užsakyti kambarius.

Seimoms su vaikais daroma nuolaida. Nuo Villos "Juratė" iki pajūrio 5 min. pėsčiam. Puikus maistas, maloni aplinka.

Prašaus kreiptis iki birželio 27 d.:

Elena Krasauskas, 273 Oxford St., Hartford 5, Conn. Telefonas: 233-2893.

Po birželio 27 d.: West Hyannisport, P. O. Box 307, Cape Cod, Mass. Telefonas: Code 617 — 775-9216.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$85.00 all utilities paid for except electric. Quiet clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080.

Buvę Innsbrucko studentai buvo suvažiavę Torontę

Reikia nusikelti į 1945 metus, kai baigiantis II Pas. karui, lietuvių pabėgėlių banga pasiekė Vakarų Vokietiją. Įvairiomis kryptimis traukė lietuviai tremtiniai ieškodami laikinės pastogės ir susidurdami su labai nepaprastomis naujo gyvenimo sąlygomis. Jie buvo taip staiga išbloktai iš savo gimtojo krašto, jog paliko viską, kas jiems buvo artima ir brangu -- šeimas, artimuosius, turta ir viltį ramiam gyvenimui. Tai buvo didieji neteisėbės ir tautų kraustymosi metai ir kur tada tų lietuvių nesutiktum ir kokių baisių išgyvenimų iš jų lūpų beišgirstum?

Innsbrucke irgi panašių pabėgėlių skaičius didėjo, tačiau jie čia iš visų kampų važiavo truputį skirtingais tikslais, negu kiti pabėgėliai -- čia pradėjo veikti bene pirmas universitetas ir lietuviai studentai rinkosi būreliais siekti mokslo ar tęsti neužbaigtą studijų. Tokių lietuvių studentų Innsbrucko u-tė susirinko apie 140 ir visi baigė mokslus, net 30 asmenų gavo daktarato laipsnius. Ir kaip tik tuo laiku, kai prasidėjo emigracija į užjūrio kraštus, jie paliko savo miešlį Innsbrucką kitokiu negu įjatyvyko -- keli nežinios metai buvo praleisti darbui ir mokslui ir tai buvo jų didžiausias turtas, tikras moralinis pasitenkinimas ir džiaugsmas, nors tai pasiekti pareikalavo iš jų daug pastangų, tvirtos valios, savitvartos, pajusti įvairių nedateklų ir ilgų bei šiandien nesuprantamų klausimų -- kur, kaip ir už ką pavalgyti pietus... Daug jiems padėjo Balfas, bet labiausiai, turbūt, draugiškas visų sugyvenimas ir nuoširdi viens kitam parama.

Čia gyvendami jie įkūrė sambūrį "Lithuania", irgi skirtingą nuo ano meto sambūrių, draugijų, organizacijų, taip pat ir besikuriančių Vokietijos tremtinių stovyklose. Jam priklausė visi studentai ir jo tikslas buvo draugiškumas, savitarpinė parama, lietuviškų reikalavimų ir reprezentacija. Įdomiausia tai, kad tam sambūriui priklausė įvairių politinių ir religinių įsitikinimų asmenys ir nežiūrint iš šalies daromų pastangų jo veiklą pakreipti kita kryptimi -- jis išliko nepalietas ir visi rado bendrą ir vieną kalbą. Pasiliko jis toks ir šiandien, kai jo nariai suvažiavo į pirmąjį susitikimą.

Maždaug po 15 metų, šitame kontinente, Toronto mieste, Kanadoje, š.m. gegužės 18-19 d., susirinko tie buvę Innsbrucko lietuviai studentai į pirmąjį savo suvažiavimą. Žymiai pasikeitę, išblaškę po platųjį pasaulį, pasiekę savo profesines karjeras, užimę nemažą įtakingų vietų mūsų kultūriname ir visuomeniniame gyvenime, bet dvasioje ir nuotaikoje tokie pat, kai jie buvo Innsbrucko universitete.

Įdomiausias suvažiavimo momentas buvo, kai jie įvairiomis kryptimis pradėjo rinktis į Toronto viešbučio registracijos kambarį. Ne vienas net stebeldavo prie durų, idant kad pats per daug nenustebtų, ar kitus nenustebintų. Džiaugsmas, nustebimas, apsikabinimas, klausinėjimai ir vėl viskas tas pats iš pradžių. Tai buvo jų tikro džiaugsmo, po ilgų nesimatymo metų, pasireiškimas.

Suvažiavimą atidarė dr. Son-

gaila, buvo pristatyti visi dalyviai su savo šeimomis. Kalbėjo abu buv. sambūrio p-kai: H. Nagys ir dr. Budzeika. Po to sekė iškilminga vakarienė ir šokai. Kai Kanados kelti įstatymai 12 val. oficialiai uždarė pasilinksminimo dalį, dar ilgai girdėjosi studentų dainos. Kitą dieną 11 val. visi organizuotai dalyvavo Priskelimo bažnyčioje pamaldose, kurių metu labai gražų pamokslą pasakė tėvas Placidus Barius o.f.m. 3 val. p.p. gražioje dr. Songailos rezidencijoje įvyko priėmimas, kurio metu buvo priimtas nutarimas įsteigti viena ar dvi stipendijas lietuviui studentui, studijuojančiam vakarų Europos universitetuose.

Šiam suvažiavimui suruošti daugiausia pasidarbo J. Gustainis, padedamas komitijos ir kitų Torontę gyvenančių bičiulių, kurie visi parodė didelį nuoširdumą ir vaišingumą. Pati organizacija buvo pavyzdinga. Suvažiavime dalyvavo 75% sambūrio narių, o į jį laisvais ir telegramomis iš įvairiausių pasaulio kraštų atsiliepė beveik visi.

Kai artinosi paskutinis atsisveikinimo momentas, visų veidai ir akys švytėjo džiaugsmu ir pasiryžimu tą gražią ir vienyjančią sambūrio tradiciją išlaikyti ir toliau. Ir jie skirstėsi įsi savais keliais, sakdami iki pasimatymo kitame suvažiavime...

(hž)

IŠVYKA Į SKAUTŲ STOVYKLAVIETĘ

Toronto skautų vadovybė birželio 1 d. buvo suorganizavusi naujai įsigytos stovyklavietės apžiūrėjimo išvyką. Išvykoje dalyvavo 15 mašinų iš Toronto ir 1 iš Hamiltono.

Įsigytoji stovyklavietė yra į šiaurę nuo Toronto 144 mylios, prie gražaus ežero. Stovyklavietės sklypas 40 akrų dydžio savo pietiniu kraštu atsiremia į ežerą. Ežero vanduo švarus, dugnas smėlio ir pakraštys negilus.

Čia numatoma įrengti sporto aikštę, laužvietę ir kt.

Stovyklavietės paruošimo darbai jau yra prasidėję. Nuvykę kaip tik radome specialų traktorių, kuriuo buvo lyginama aikštė didžiajam pastatui. Netrukus čia, pagal arch. Kulpavičiaus projektą, bus pastatyta modernus pastatas, o neperoliausiai atskirai mergaitės ir berniukams palapinių miesteliai.

Iškylautojai pasidžiaugė nepaprastai gražia vieta ir gamtos ramybe, noriai sutiko ir patys patalkininkauti. Rinko visa kas po kojų kluvo, medžius vilko į krūvas ir užkūrė pirmuosius laužus. Per keletą valandų aikštė, kurioje anksčiau buvo lentpiuvė, buvo nuvalyta ir švari.

Hamiltoniškiai skautų vadovai Paukštys su Breichmanu, apžiūrėję stovyklavietę, taipgi davė padėsinančių vilčių.

Liepos pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje čia skambės lietuviškas juokas ir dainos ir mūsų atžalynas tvirtės lietuviškoje dvasioje. (d)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA -- Kipras Bielinis. Išleido Am. Liet. Socialdem. S-gos Literatūros Fondas 1963 m. 309 psl. Kaina 2,50 dol.

MAIRONIO -- JAUNOJI LIETUVA, poema. Išleido Nidos Knygų Klubas 1-2 Ladbroke Gardens, London W 11, 118 psl. Kaina -- kietais viršeliais 2 dol., minkštai -- 1,50 dol.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ALMANACHAS -- išleido Lithuanian Chamber of Commerce of Los Angeles. Paruošė A.F. Skirius. Administracijos adresas 4364 Sunset Blvd, Los Angeles 29, Calif.

LAIŠKAI LIETUVIAMS -- Religinės ir tautinės kultūros žurnalas, gegužės (5) nr. Leidžia Tėvai Jezuitai. Redaguoja Juozas Vaišnys, S.J. Turinje religinio, tautinio ir šeimos auklėjimo originali medžiaga papildyta skoningomis mūsų dailininkų V. Petravičiaus ir J. Pautieniaus darbų reprodukcijomis. Žurnalo metinė prenumerata 3 dol. Adm. adresas -- 2345 W. 56th St., Chicago 36, Ill.

Veiklus Clevelando vilkiukų būrelis, vadovaujamas psl. Giedriaus Lazdinio, su laimėta krepšinio varžybų dovana.

G. Juškėno nuotrauka

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000.00

4 1/2%

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

Scena iš suvaizinto Detroite Vyr. Alanto veikalo "Kyla vėtra ūkanose". Nuotraukoje iš kairės vaidintojai: A. Gladkauskas, K. Baltys, V. Ogilvis, M. Sajauskas ir Dalia Mikaitė. Veikalą režisavo J. Pusdešris, Vaidino Alkos vaidintojai. Dekoracijos V. Ogilvio. J. Gaizūčio nuotrauka

KAS IR KUR?

• **Mirė Antanas Michelevičius.** Mus pasiekė liūdna žinia, kad birželio 4 d. Chicagoje mirė **Antanas Michelevičius**, Korp! Neo-Lithuania narys, sulaukęs 48 m. amžiaus.

Didesnę laiko dalį išeivijoje praleidęs Paryžiuje, tik prieš 5 metus atvyko į JAV Chicago, kur nuo seniau gyvena brolis Pranas.

Ant. Michelevičiaus laidojimas įvyko birželio 8 d., iš šv. Kryžiaus bažnyčios išlydint į šv. Kazimiero kapines.

• **Rašytojas Stasys Santvaras** atvyksta Chicago dalyvauti Antano Olio Akademijoje. St. Santvaras bus pagrindinis Akademijos pasikaitininkas, kuris apibūdins Antano Olio įnašą į lietuvių tautos gyvenimą ir jojo veiklą Amerikoje.

• **Kostas Kalendra**, atostogų kelionės ir kitų priežasčių sutrukdytas vykti į ALT S-gos Seimą St. Louis mieste, per Dirvą siunčia Kanados bendraminčių vardų geriausių sveikinimus.

K. Kalendra, aktyvus tautinės srovės Kanadoje veikėjas, rašo: "Mes visuomet su jumis. Linkime sėkmės suvažiavimui ir kiekvienam suvažiavimo dalyviui individualiai".

• **Sofija Puikūnienė**, Los Angeles nenuilstanti birutietė, nors ir būdama vyresnio amžiaus, bet gali būti pavyzdžiu jaunesnioms birutietėms — visada ir visur prisideda savo pagalba bei darbu. Dabar vėl per trumpą laiką ji surinko 250 dolerių Vasario 16 Gimnazijai paremti. Jos pastangomis gimnazija remiama jau ketvirtą metą.

• **Jūrų skautijos vadovų suvažiavimas** įvyks birželio 15-16 d.d. Toronte, Kanadoje, tolimesnės veiklos gairėms nustatyti ir organizaciniais reikalais aptarti.

Suvažiavimo vieta: 1021 Collage St., Toronto, Ont.

Suvažiavimo pradžia — birželio 15 d., 12 val.

Nepriklausomoje Lietuvoje dirbusios teisininkės susitiko Chicagoje teisininkų susirinkime. Pirmoj eilėj iš kairės sėdi: P. Vienožinskaitė-Čepulkauskienė, S. Čerkauskaitė-Wilde, A. Lorentienė. Stovi: O. Kavaliūnienė, Žukaitė-Gaudušenė ir O. Tamulevičienė.

V.A. Račkausko nuotrauka

ANTANUI MICHELEVIČIUI

mirus, jo broliui Pranu liūdesio valandoje reiškia gilią užuojautą

Degesių šeima

• **Sol. Jonas Vaznelis** dalyvaus ir dainuos Antano Olio Akademijoje. J. Vaznelis, dalyvaudamas koncertinėje dalyje, pagerbs Antaną Olij, kaip artimą muzikams žmogų, nes Olis buvo gabus muzikas prisimenant jojo dirigavimą Chicagos simfoninio orkestro pasaulinėje parodoje ir Margučio žurnalo 30 metų sukaktuviniame koncerte.

• **Nauja socialdemokratų vadovybė.** Birželio 1 d. New Yorke susirinkę lietuviai socialdemokratai išrinko naują vadovybę, kurią dabar sudaro: Jonas Pakalka — pirm., Bronė Spūdienė — vicepirm., Jonas Vilkaitis — sekr., Steponas Briedis — ižd. Nariais išrinkti: dr. Pijus Grigaitis, Kipras Bie-linis ir Jackus Sonda.

Revizijos Komisiją sudaro Vladas Barčiauskas, Al. Šulaitis ir Povilas Kriaučiūnas.

• **REGISTRACIJA** į Pranciškonų vadovaujamą lietuvių gimnaziją Kennebunkporte tęsiasi. Pirmą berniukai į visas keturias gimnazijos (High School) klases. Mokykloje išeinamas kolegijoms ir universitetams paruošiamasis kursas su sustiprinta lietuviška. Prie mokyklos yra bendrabutis, kuriame gražiai išvystyta organizacinė veikla. Šiemet gimnazijai pastatyta moderni sporto salė ir kitos erdvios patalpos. Informacijai rašyti: Rev. Father Rector, St. Anthonys High School Kennebunkport, Maine.

• **Muz. Aleksandras Kučiūnas** akompanuos solistams Onai Kaskas ir Jonui Vazneliui, kurie dalyvaus Antano Olio Akademijoje, Jaunimo Centre, 1963 birželio 15 d.

NEW YORK

STUDENTŲ DĖMESIUI

Lietuvių Studentų Sąjungos New Jersey skyrius birželio mėn. rengia Joninių iškilą į McDonald YM-YWCA stovyklavietę, kuri yra gražioje New Jersey Kittatinny kalnuose. Stovyklavietė turi gražų ežerą, kur stovyklautojai galės maudytis, irstyti laiveliais ir mėškerioti. Stovykla turi savo žirgyną, todėl mėgėjai galės pasijodinėti.

Prisikėlimo parapija Toronte gegužės 26 d. iškilmingai paminėjo dešimtmečio sukaktį. Pobūvy dalyvavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Nuotraukoje parapijos choras su dirigentu kun. dr. Br. Jurksu, sol. J. Liustikaite, R. Strimačiu ir akompaniature D. Rautinš.

M. Pranevičiaus nuotrauka

RENGIAMAS ANTANO OLIO PAMINĖJIMAS CHICAGOJE

Lyg viena akimirka, prabėgo penkeri metai, kai netekom adv. Antano Olio, iškilus visuomenės ir politikos vyro. Sakoma, kad gyvenimas nepakenčia tuštumos, o Antano Olio ir po to nubėgusio laiko daug kur savo kasdieniuose rūpesčiuose pasigendami. Tokia tuštuma, kokią sudarė velionis Olis mus palikdamas, tikrai nelengva užpildyti.

Chicagoj susiorganizavo komitetas, prieky su J. J. Bachunu, kuris birželio 15 d., Jaunimo Centro salėje rengia adv. Antano Olio pagerbimą-akademiją. Akademijoje žodį tars Lietuvos atstovas J. Kajokas iš Washingtono, D. C., ALT pirm. L. Šimutis, adv. A. Lapinskas, o pagrindinę kalbą, taip pat neilgą, pasakys Stasys Santvaras iš Bostono, Mass. Akademijos meninę programą atliks solistė Ona Kaskas, solistas Jonas Vaznelis ir Dainavos ansamblis, vad. St. Sodeikos. Solistams akompanuos Al. Kučiūnas.

Minimas parengimas yra reikšmingas savo progra-

ma, o ypačiai savo intencija. Atsigrįždami į žymiuosius veikėjus, anksčiau ar vėliau iš mūsų tarpo išėjusius, pasisemiam naujų jėgų savo veikimo pastangoms sustiprinti. Velionis adv. A. Olis daugeliu atvejų yra gyvas pavyzdys, kaip reikia savo tautai dirbti.

Velionio Antano Olio pagerbimas yra rengiamas Chicagoj, kur jis turėjo tiek daug bičiulių, bendradarbių ir gerbėjų.

Tiek chiegiečiai, tiek iš toliau atvykę svečiai parodys pagarbą vyrui, lietuviui ir patriotui, nusipelnusiam pagarbos ne vien tik lietuviškoje Chicagoje, bet ir visos lietuvių tautos

B. A. S.

Balfo veikla

APSKRITIES VALDYBA

Po ilgesnių pasitarimų sudaryta nauja BALF Chicagos apskrities valdyba, kurios garbės pirmininku bei globėju maloniai sutiko būti nenuilstamas lietuviško darbo vadovas, rėmėjas Prelatas Ignas Albavičius. Apskr. pirmininkas -- Ignas Petrauskas, vicepirm. -- Kostas Bružas, vicepirm. -- Stasė Semėnienė, sekr. -- Juozas Graužinis, iždininkas -- Ignas Daukus ir vald. nariai: J. Arštikys, Liudas Naglius, F. Sereičikas ir P. Šilas. Naujoji valdyba jau yra pilnai įsijungusi į savo srities darbą. Vald. adresas: 6600 W. Wellington Ave Chicago 34, Ill. Tel. ME 7-8724.

PHILADELPHIA

Geras pavyzdys

Grįžtant iš dail. A. Galdiko parodos Philadelphiaje ir apmąstant tą paramą, kurią šiai parodai suteikė Ch. Cheledeno vadovaujamas bankas (Liberty Federal Savings & Loan Association), o ryšium su tuo prisiminus ir kitus lietuvių bankus, kurie labai apčiuopiamai paremia ir palaiko mūsų tautinės kultūros ir kūrybos apraiškas, teko pasidaryti išvada, kad tarnavimas pinigui anaipol nebūtinai turi išjungti tarnybą kultūrai ir kūrybai ir kad nuolatiniai ryšiai su pinigų nebūtinai turi sumaterialinti finansininką.

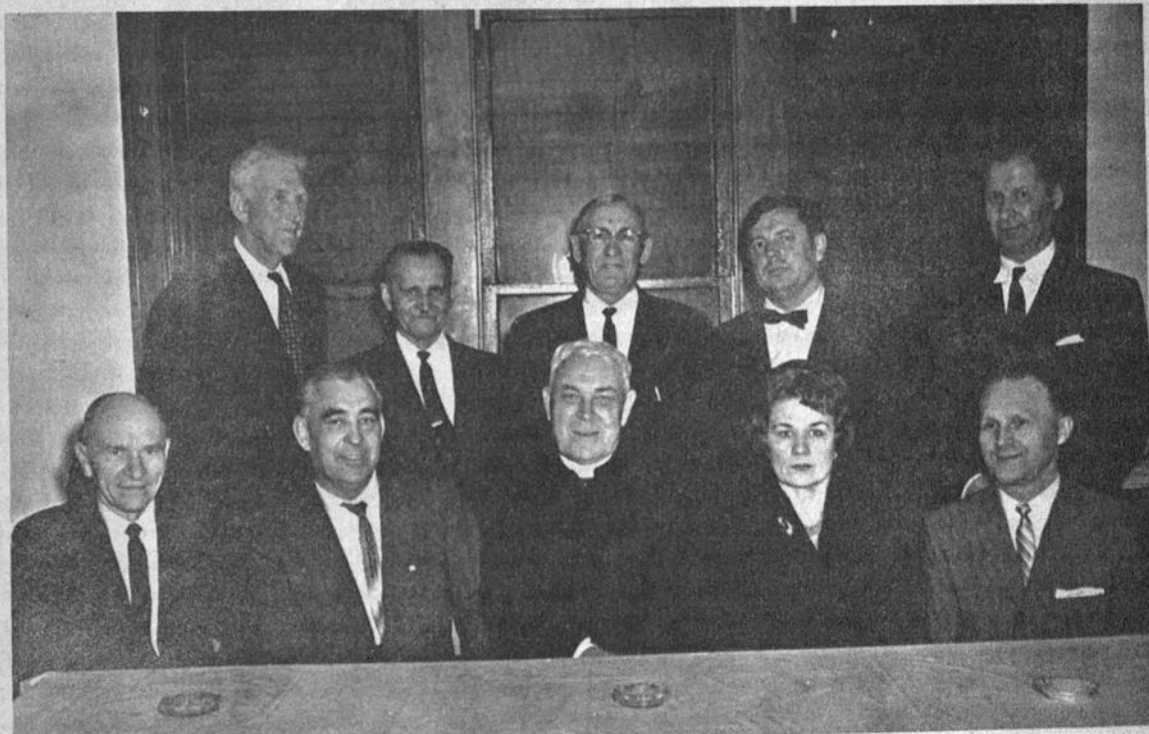
Kad per 60 su viršum metų (banką 1901 organizavo Cheledeno uošvis) iš nereikšmingos taupomosios bendrovės išaugtų iki 56,4 mil. dol. kapitalo tvirtovės, Cheledeno vadovaujamas Philadelphiajos lietuvių bankas neabejotinai turėjo būti atsidėjęs ir sumaniai tarnauti pinigui. Vienok ta tarnyba pati savaime nesumaterialino nei paties banko prezidento Ch. Cheledeno, nei artimųjų jo pavaduotojų, padėjėjų ir bendradarbių — banko skyriaus vedėjos O. M. Cheledenienės, S. Vasikonio, E. Vainiūnienės, R. Užumecko, J. Matulio, E. Wayne, A. Martino ir kitų. Lvgiagrečiai savo bankinei tarnybai, jie išliko jautrūs ir mūsų tautinės kūrybos rūpesčiams. Argi ne simboliška, kai puikios banko patalpos, kuriam laikui virsta meno svetaine. Tokia lietuviškų finansinių tvirtovių ir tautinės kūrybos simbiozė turi džiuginti ir drąsinti pirmiausia Liet. Bendruomenės veikėjus ir visus tautinės kultūros puoselėtojus. Ne tas svarbu, ar bankas įgijo 2 ar 3 Galdiko kūrinius, bet pats palankumas ir bendradarbiavimas parodai. Ir tas, kas Ch. Cheledeną pastatė Lietuvių Fondo pirmūnu Philadelphiajoje, tikrai geresnio parinkimo negalėjo padaryti. (el)

BALF GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

Chicagos BALF apskrities Valdyba rengia šaunią pavasario gegužinę - pikniką birželio 16 d. chiegiškių gerai pažįstamuose Bučo soduose, Willow West Inn, Picnic Grove, Willow Springs, Illinois.

Be to, gegužinės dalyviai, kaip ir kiti asmenys, parėmę BALF ir įsigyję pakvietimus į minimą gegužinę, dalyvaus dovanų pasiskirstyme tarp kurių yra: a) Žemės sklypas, Silver City, Florida, Block 42, lot 2, (šis sklypas -- Onos ir Val. Šimkų dovana BALF), b) Gyvenamojo kambario baldai (auka Furniture Center, sav. J. Lieponis), c) viena savaitė atostogų su visu išlaikymu 1 žmogui "Gintaro" vietoje, Union Pier, Mich. (auka Viktorijos ir Algirdo Karaičių), d) Fonografas (auka Daina Electronics Co., sav. A. Semėnas), e) Kristalo servizas, vaza ir vaisiams lėkštė (auka Terra, sav. Ciyinskai), f) Radijo-laikrodis (auka J.G. Television, sav. J.O. Gradinskai) ir daug kitų vertingų laimėjimų. (mv)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Balfo Chicagos apskrities naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis ir aptarė birželio 16 gegužinės ruošimo reikalą. Nuotraukoje iš kairės sėdi: sekr. Juozas Graužinis, pirm. Ignas Petrauskas, garbės inf. vadovas Petras Šilas, parengimų vadovas Feliksas Sereičikas, valdybos narys Liudas Naglius, programų organizatorius Juozas Arštikis ir ižd. Ignas Daukus.

V.A. Račkausko nuotrauka

BALF GEGUŽINĖ

BIRŽELIO 16 D. BUČO SODE RENGIAMA BALF GEGUŽINĖ CHICAGOS IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS.

Gegužinėje BALF talkins Marijos N. P. (Putnamo) seselių rėmėjos, Lietuvos dukterų draugija ir šaulių Sąjunga.

Šokiams gros A. RAMONIO orkestras.

Gegužinėje kalbą sakys BALF reikalų vedėjas kun. L. JANKUS.

Gegužinės metu bus išdalinta virš 50 brangių dovanų, kaip sklypas Floridoje, baldai ir kt.